

П Р А В И Л Н И К

О НАЧИНУ И УСЛОВИМА ОВЕРАВАЊА МЕРИЛА

"Службени лист СЦГ", бр. 24/2006

Члан 1.

Овим правилником прописују се начин оверавања мерила (преглед и жигосање мерила, односно издавање уверења о оверавању мерила) и услови оверавања мерила која врше организационе јединице Завода за мере и драгоцене метале (у даљем тексту: Контроле мера) и овлашћене лабораторије при првом и поновном оверавању мерила.

Члан 2.

Мерила се прегледају појединачно или статистички, у зависности од тога како је прописано поступцима за оверавање мерила, а жигосу се, односно издају уверења о оверавању мерила појединачно.

Члан 3.

Подносилац захтева за оверавање мерила подноси захтев у писаној форми за свако мерило појединачно. Ако се захтева оверавање више мерила исте врсте може се поднети један захтев при чему су сва мерила наведена у прилогу тог захтева.

Захтев мора садржати следеће податке:

- 1) о подносиоцу захтева;
- 2) о имаоцу мерила;
- 3) о врсти оверавања (прво, обавезно поновно или поновно оверавање после поправке);
- 4) о мерилу (назив мерила, произвођач, тип мерила, основне метролошке карактеристике, серијски број и службену ознаку о одобрењу типа, ако постоји);
- 5) податак о месту употребе мерила, ако је потребно.

Захтев за прво оверавање мерила за које није обавезно испитивање типа мерила мора садржати и следеће податке:

- 1) технички опис мерила;
- 2) упутство произвођача за употребу;
- 3) предлог начина жигосања мерила.

Захтев за поновно оверавање после поправке мора садржати и опис квара, односно поправке.

Члан 4.

Прво оверавање мерила врши се на писани захтев домаћег произвођача, увозника или овлашћеног заступника страног произвођача, а обавезно поновно оверавање на писани захтев имаоца, односно корисника мерила.

Поновно оверавање мерила после поправке врши се на писани захтев лица које је извршило поправку мерила.

Ако подносилац захтева жели да се осим жигосања мерила, изда и уверење о оверавању мерила и да оно садржи и податке о резултатима прегледа мерила, дужан је да то у захтеву назначи.

Члан 5.

На прво и поновно оверавање могу се подносити само припремљена мерила.

Мерило је припремљено за прво оверавање ако је ново, ако је комплетно са свим припадајућим деловима, ако испуњава прописане метролошке захтеве и ако је у таквом стању да се несметано може приступити прегледу и жигосању.

Ако је за предметну врсту мерила предвиђено обавезно одобрење типа мерила, мерило мора бити снабдевено важећим уверењем о одобрењу типа и мора испуњавати захтеве из тог уверења.

Мерила за која није предвиђено обавезно одобрење типа мерила припремљена су за прво оверавање ако су нова и ако су у таквом стању да се несметано може приступити прегледу и жигосању.

Мерила која су коришћена, припремљена су за обавезно поновно оверавање ако није истекла важност жига на њима или уверењу о оверавању, ако су у стању функционисања према прописаним метролошким захтевима и ако се несметано може приступити прегледу и жигосању.

Мерила су припремљена за поновно оверавање после поправке, ако су отклоњене све неисправности на њима и ако су у таквом стању да се несметано може приступити прегледу и жигосању.

Члан 6.

Ако се оверавање мерила врши на месту употребе, мерило мора бити постављено у радно стање према прописаним метролошким захтевима и упутству произвођача (монтирано и учвршћено, повезано са изворима за напајање енергијом, повезано са осталим инсталацијама, нивелисано, подешено, у одговарајућим амбијентним условима и сл.).

При оверавању мерила на месту употребе, подносилац захтева мора да обезбеди еталоне и другу неопходну опрему за преглед, као и присуство лица које је мерило припремило за преглед.

Члан 7.

Оверавање мерила обухвата:

- 1) визуелни преглед мерила;
- 2) проверу функционалности мерила;
- 3) проверу метролошких својстава мерила, у односу на прописане захтеве;
- 4) жигосање мерила, односно издавање уверења о оверавању.

Члан 8.

Визуелни преглед мерила обухвата:

- 1) препознавање и идентификацију мерила, проверу натписа и ознака на мерилу, које је поставио произвођач, односно поправљач;
- 2) проверу службене ознаке мерила, за мерила за која је обавезно одобравање типа;
- 3) проверу целовитости, неоштећености и рока важности пломби на мерилу, при обавезном поновном оверавању мерила.

Члан 9.

Провера функционалности мерила обухвата:

- 1) проверу општег стања мерила;
- 2) проверу функционисања мерила;
- 3) проверу показивача и приказивача на мерилу;
- 4) проверу могућности кривотворења резултата мерења или злоупотребе мерила, поготово при првом оверавању мерила за која није обавезно одобравање типа;
- 5) провера коректности штампања резултата мерења и других података.

Члан 10.

Провера метролошких и радних својстава које мерило поседује у тренутку прегледа, у односу на прописане захтеве, обавља се према прописаном поступку за оверавање мерила, и по правилу обухвата:

- 1) проверу опсега мерења;
- 2) утврђивање грешке мерила или проверу класе тачности мерила;
- 3) проверу поновљивости резултата мерења;
- 4) проверу осетљивости на утицајне величине;
- 5) проверу подесности за намеравану употребу.

Члан 11.

Ако се приликом прегледа мерила утврди да мерило испуњава прописане метролошке захтеве, жигосаће се односно издати уверење о оверавању. Мерило се жигосе на начин како је прописано поступцима за оверавање мерила на местима која су одређена у уверењу о одобрењу типа и другим актима Завода за мере и драгоцене метале (у даљем тексту: Завод).

Мерило се жигосе врстом и облицима жигова прописаним поступцима за оверавање мерила и прописом о врстама и начину означавања мерила, о врстама и облику жигова и других знакова који се употребљавају.

Члан 12.

При поступку оверавања мерила, води се записник о оверавању мерила који по правилу садржи:

- 1) податке о подносиоцу захтева;
- 2) податке који су потребни за идентификацију мерила (врсту, тип и серијски број);
- 3) метролошке и друге техничке податке који су потребни за оверавање;
- 4) резултате прегледа;
- 5) број скинуте и број постављене пломбе;
- 6) место, услове и датум прегледа;
- 7) имена и потпис лица која су извршила преглед мерила.

Члан 13.

Ако се прегледом мерила утврди да мерило не испуњава прописане метролошке захтеве, односно да није подесно за намеравану употребу, доноси се решење којим се одбија оверавање мерила.

У решењу којим се одбија оверавање мерила и у записнику о оверавању мерила наводи се разлог одбијања. Примерак решења о одбијању оверавања мерила доставља се подносиоцу захтева.

Члан 14.

Ако се при првом оверавању мерила за које је издато уверење о одобрењу типа утврди да су извршене измене на типу мерила, одбиће се оверавање, а подносилац захтева може од Завода затражити сагласност за те измене или допунско одобрење типа.

Члан 15.

Ако се при оверавању мерила за које је издато уверење о одобрењу типа утврди да је мерило преправљено, а подносилац захтева није добио писмену сагласност за преправку од Завода, одбиће се оверавање.

Члан 16.

Мерила за која је истекло уверење о одобрењу типа мерила примаће се на оверавање док испуњавају прописане метролошке захтеве, или док се њихово стављање у промет не забрани укидањем уверења о одобрењу типа мерила.

Мерила за која је истекло уверење о одобрењу типа мерила не могу се примати на прво оверавање.

Члан 17.

Оверавање мерила врши се по правилу у службеним просторијама Контроле мера.

Контрола врши оверавање мерила ван својих службених просторија:

1) на месту на коме се мерило налази, ако је у питању мерило које је по својој конструкцији везано за место на коме је постављено (стабилно мерило), или ако је у питању мерило које би се због осетљивости конструкције могло при преносу оштетити или покварити, у ком случају је подносилац захтева дужан да обезбеди потребан број радника и опрему за вршење прегледа;

2) у просторијама подносиоца захтева, ако су испуњени услови у погледу кадрова, опреме и радних просторија. Испуњеност наведених услова проверава комисија Завода. Ако комисија установи да су испуњени услови, директор Завода на основу извештаја комисије доноси решење да се оверавање одређених врста мерила може вршити у просторијама подносиоца захтева. Важност овог решења је пет година.

Члан 18.

За време прегледа мерила у радним просторијама подносиоца захтева не могу се обављати други послови или држати предмети који нису повезани са прегледом мерила.

Ако прописани услови за оверавање мерила нису остварени или се не одржавају, обуставља се преглед мерила док се не отклоне уочени недостаци.

Код прегледа мерила у просторијама подносиоца захтева, подносилац захтева је дужан да сваку промену прописаних услова (промена адресе, опреме и сл.) пријави Заводу у року од 15 дана. Завод ће по добијеној пријави образовати комисију за утврђивање испуњености прописаних услова.

Члан 19.

Преглед мерила врши стручно и оспособљено особље према прописаном поступку за оверавање мерила одговарајућим еталонима, узорцима референтних материјала и

другом мерном опремом, који омогућавају примену прописаних начина и метода оверавања мерила.

Еталони и узорци референтних материјала којима се обавља преглед мерила и оцењивање испуњености метролошких захтева морају имати важећа уверења о еталонирању.

Еталони и узорци референтних материјала морају се чувати (одржавати) сагласно прописаним захтевима, односно упутствима произвођача, као и друга мерна опрема за коју се може захтевати да има уверења о еталонирању, односно оверавању.

Члан 20.

Опрема која се користи за оверавање мерила, односно резултати њеног еталонирања морају бити следиви до еталона Србије и Црне Горе или до националних еталона других држава обухваћених Аранжманом о међусобном признавању националних еталона и уверења о еталонирању и мерењу која издају национални метролошки институти (MRA), или до међународних еталона.

За сву опрему која се користи за оверавање мерила мора постојати техничка документација која садржи:

- 1) упутства за руковање опремом;
- 2) планове еталонирања;
- 3) податке о подешавању и одржавању опреме;
- 4) евиденцију о периодичним еталонирањима и оверавањима и евентуалним интервенцијама.

Члан 21.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о начину на који подручне организационе јединице Савезног завода за мере и драгоцене метале врше преглед мерила ("Службени лист СРЈ", бр. 14/95).

Члан 22.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу СЦГ".